

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Кафедра кримінально-правових дисциплін

**Силабус
Навчальної дисципліни
Юридична психологія**

назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Право»
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
код та назва галузі (галузей) знань	08 Право
код та назва спеціальності	081 Право
вид дисципліни (обов'язкова)	ОК 16
мова викладання	українська

Інформація про викладачів:

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності,
к.ю.н., доцент Дільна Зоряна Федорівна
0673418586
zorianka@ukr.net

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності,
к.ю.н., доцент Серкевич Ірина Ростиславівна
0673334599
ira.serkevich@ukr.net

професор кафедри кримінально-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності,
д.ю.н., професор Шепітько Валерій Юрійович
0505933033
shepitkovalery@gmail.com

ЛЬВІВ – 2025 р.

Силабус навчальної дисципліни «Юридична психологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми "Право", галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / Укладачі: Дільна З.Ф., Серкевич І.Р., Шепітько В.Ю. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2025. 13 с.

Розробники:

Доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС, к. ю. н., доцент
Зоряна ДІЛЬНА

Доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС, к. ю. н., доцент
Ірина СЕРКЕВИЧ

Професор кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС, д. ю. н., професор
Валерій ШЕПІТЬКО

Силабус навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 5 від «30» січня 2025 року)

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	2 семестр
Обсяг	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Анотація	Дана навчальна дисципліна досліджує психологічні закономірності системи «людина – суспільство – право», розробляє рекомендації, спрямовані на підвищення ефективності функціонування цієї системи. Загальним об'єктом її вивчення є психологічне опосередкування правових відносин та правової поведінки в суспільстві. Знання юридичної психології дозволяє удосконалити діяльність правника, допомагає йому будувати та регулювати взаємовідносини з людьми, поглиблено розуміти мотиви їх вчинків і поведінки, пізнавати об'єктивну дійсність, вірно її оцінювати та використовувати одержані результати в практичній діяльності. Юридична психологія вивчає поведінку, особистість і діяльність осіб, які здійснюють правотворчість та правозастосування (суб'єкти юридичної діяльності) та осіб, щодо яких правові норми застосовуються, чиї права захищаються чи охороняються. Інакше кажучи, науковий інтерес юридичної психології представлений людським чинником у його правовому сенсі, системою нероздільних елементів (підсистем) юриспруденції і психології. Зазначена система включає такі дослідницькі напрями: 1) правові норми, що регулюють суспільні відносини; 2) психологічний зміст фактичного впливу права на суспільну та індивідуальну свідомість (правосвідомість), формування ставлення до правоохоронюваних інтересів (заборони, дозволу, відповідальності за недотримання правових приписів); 3) форми і види відповідальності за делікти, ефективність застосування санкцій, правоохоронної та правозастосовної діяльності в цілому, здійснюваної у відповідності з чинним законодавством; 4) умови формування особи як правопорушника, механізми вчинюваних правопорушень як вольових актів поведінки, що знаходяться під контролем свідомості та волі індивіда.
Мета вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Юридична психологія» покликана сприяти більш раціональній побудові різних видів спілкування юриста у процесі своєї роботи; застосуванню вироблених наукою прийомів і способів для швидкої, повної оцінки ситуації, що склалася, вибору найбільш раціональної моделі поведінки. Метою вивчення навчальної дисципліни «Юридична

	психологія» є отримання здобувачами вищої освіти спеціальних, психологічних знань, особливостей їх застосування на практиці юриста.
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти	
Загальні компетентності (ЗК)	– ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; – ЗК 2 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; – ЗК 3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; – ЗК 4 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; – ЗК 7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; – ЗК 8 – Здатність бути критичним і самокритичним; – ЗК 9 – Здатність працювати в команді; – ЗК 10 – Здатність діяти на основі етичних та національно-патріотичних міркувань (мотивів); – ЗК 11 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	– СК 3 – Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи; – СК 8 – Здатність застосовувати правові принципи та доктрини; – СК 11 – Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; – СК 12 – Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції; – СК 13 – Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ; – СК 14 – Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
Програмні результати	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин;
ПРН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з

	різних джерел;
ПРН 5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю;
ПРН 9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
ПРН 11	Мати базові навички риторики;
ПРН 12	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло;
ПРН 17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди;
ПРН 19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

3. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників		Всього годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма
Кількість кредитів/год./ семестр		3/90/2	3/90/2
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:		34	16
• лекційні заняття, год.		18	10
• семінарські заняття, год.		16	6
Курсова робота		-	-
Самостійна робота		56	74
Вид підсумкового контролю		залік	залік
Види навчання	Лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота (поділ за видами занять подано у 3 розділі)		
Методи контролю	Поточний контроль, самостійна робота, залік		
Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	«Професійна етика юриста» «Конституційне право України» «Юридична логіка»		
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	«Філософія права» «Кримінальне процесуальне право України» «Криміналістика» «Кримінологія»		
4. Організація навчання і контролю			
Проведення занять та консультацій	Усі здобувачі вищої освіти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються.		

	Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Замарстинівська, 9, (або через e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС порядок відпрацювання пропущених навчальних занять та незадовільних оцінок визначається інститутом (деканатом інституту/ кафедрою та доводиться до відома здобувачів вищої освіти. Відпрацювання відбуваються відповідно до затвердженого графіку на кафедрі або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Zoom
Допуск до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї дисципліни, відпрацював пропущені практичні, семінарські (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)
Система оцінювання	Контрольні заходи із навчальної дисципліни «Юридична психологія» включають поточний та підсумковий контроль успішності. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять й має за мету перевірку рівня знань, умінь та навичок, здобутих здобувачем вищої освіти з відповідної теми чи її частини. Методами поточного контролю є: усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного матеріалу та правильність виконання практичних завдань (тестів, задач, а також інших практико орієнтованих завдань); письмовий контроль; виступи з попередньо визначеної проблематики та їх колективне обговорення, доповнення та уточнення відповідей інших здобувачів тощо. Теоретичними засобами діагностики поточної успішності є: – усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного та нормативного матеріалу, правильність та обґрунтованість вирішення практичних завдань; – письмовий контроль (виконання тестових та теоретичних завдань під час проведення навчальних занять); – оцінювання виступів та доповнень; – оцінювання участі здобувача вищої освіти у науковій роботі; – врахування рівня активності на семінарських та практичних заняттях.

	Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується науково-педагогічним працівником у журналі обліку навчальної роботи. Оцінка <i>«відмінно»</i> під час проведення семінарських та практичних занять виставляється здобувачу вищої освіти, який: - демонструє глибокі теоретичні знання з теми; - правильно та аргументовано відповідає на всі питання семінарського та практичного заняття, використовуючи відповідну термінологію; - вміє застосовувати теоретичні знання на практиці, розв'язуючи ситуативні завдання; - виявляє аналітичні здібності та логічне мислення під час розгляду практичних кейсів; - бере активну участь у дискусіях, висловлює власну аргументовану думку та обґрунтовує позицію; - орієнтується в законодавстві та застосовує його норми під час аналізу практичних ситуацій; - проявляє ініціативу та самостійність у виконанні практичних завдань, демонструючи високий рівень підготовки; Оцінка <i>«добре»</i> виставляється здобувачу вищої освіти, який: - має достатній рівень теоретичних знань, але допускає незначні неточності у відповідях; - відповідає на основні питання семінарського чи практичного заняття, проте може припускатися окремих помилок або недостатньо аргументувати свою думку; - вміє застосовувати здобуті знання на практиці, хоча іноді потребує додаткових пояснень або коригування; - володіє базовими навичками роботи з нормами чинного законодавства, але не завжди ефективно використовує їх на практиці; - бере участь у дискусіях, проте його аргументація може бути неповною або не зовсім переконливою; - орієнтується в законодавстві, хоча може потребувати уточнень при застосуванні норм до конкретних ситуацій; - самостійно виконує практичні завдання, однак допускає незначні помилки у їх вирішенні. На <i>«задовільно»</i> оцінюється здобувач вищої освіти, який: - має поверхневі теоретичні знання, допускає суттєві неточності у відповідях, проте розуміє основні поняття дисципліни;
--	---

	- відповідає лише на частину питань семінарського чи практичного заняття, часто неповно або без належного обґрунтування; - має труднощі із застосуванням теоретичних знань на практиці, потребує значної допомоги викладача або одногрупників; - мало проявляє ініціативу у дискусіях, відповідає лише на прямі запитання викладача, часто уникає активної участі; - недостатньо орієнтується в законодавстві, припускається помилок у застосуванні правових норм до конкретних ситуацій; - виконує практичні завдання, але з помилками, які можуть впливати на правильність висновків, або ж робить це лише після додаткових пояснень. Незадовільна оцінка виставляється здобувачу вищої освіти, який: - не володіє необхідними теоретичними знаннями або демонструє їх на вкрай низькому рівні; - не може відповісти на більшість питань семінарського чи практичного заняття або дає неправильні, невпевнені відповіді; - не вміє застосовувати набуті знання на практиці, допускає грубі помилки або зовсім не виконує практичні завдання; - не бере участі в дискусіях, ухиляється від відповіді або висловлює думки, що не відповідають темі заняття; - погано орієнтується у законодавстві, допускає серйозні помилки в застосуванні норм права; - не виконує практичні завдання або виконує їх неправильно, без розуміння суті роботи. Творчим засобом діагностики успішності навчання з навчальної дисципліни «Юридична психологія» є підготовка наукових робіт, тез, наукових статей за тематикою тощо. Результати наукової діяльності враховуються до підсумкового контролю відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС. Самостійна робота оцінюється окремо. Загальна кількість балів (максимум 20) за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання таких видів робіт: 1) підготовка презентації; - Оцінювання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: - 5 балів – виставляється, якщо презентація складається із 15 слайдів і більше, має чітку структуру, логічно і у
--	--

	правильній послідовності подані ключові положення обраної теми, слайди створені з використанням ІТ технологій. - 4 бали – виставляється, якщо презентація складається із 11-14 слайдів, логічно і чітко поданий матеріал теми, слайди створені з використанням ІТ технологій. - 3 бали – виставляється, якщо презентація складається із 8-10 слайдів, логічно і чітко висвітлений основний матеріал теми, слайди створені з використанням ІТ технологій. - 2 бали – виставляється, якщо презентація складається із 5-7 слайдів, матеріал на яких немає чіткої структури та слайди оформлені неохайно (шрифт, вирівнювання, читабельність, тощо). - 1 бал – виставляється, якщо презентація містить 4-6 слайдів, матеріал висвітлений на них не дає однозначного розуміння тематики та слайди оформлені неохайно (шрифт, вирівнювання, читабельність, тощо). 2) складання психологічного портрету: 1) особи правопорушника; 2) потерпілої особи; 3) неповнолітнього правопорушника. Оцінювання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: 5 балів – виставляється, якщо психологічний портрет є об'єктивним стосовно обраної особистості, дотримано структуру такого портрету, а також дано оцінку всьому комплексу зовнішніх ознак, станів і властивостей досліджуваної особистості. 4 бали – психологічний портрет є об'єктивним стосовно обраної особистості, є цілісним систематизованим документом, що містить вибірковий, але достатній комплекс відомостей. 3 бали – виставляється, якщо психологічний портрет містить лише індивідуально-психологічні якості (особливості) особистості. 2 бали – виставляється, якщо у психологічному портреті відображено лише психологічну своєрідність досліджуваної особистості. 1 бал – виставляється, якщо психологічний портрет не містить структурних елементів, характеристики досліджуваної особистості вказані поверхнево та у хаотичній послідовності. Види самостійної роботи обираються здобувачем вищої освіти на власний розсуд та можуть поєднуватися.
--	---

	Тематика завдань для самостійної роботи визначається у плані семінарських та практичних занять, а також може бути запропонована та погоджена здобувачем освіти чи науково педагогічним працівником додатково. Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Юридична психологія» здійснюється у формі заліку. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після проведення всіх видів занять, передбачених робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної робіт. Система оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Юридична психологія» здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС. Семестровий контроль у формі заліку передбачає оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу навчальної дисципліни «Юридична психологія». Ліквідація академічної заборгованості перед комісією здійснюється у формі усного заліку, за який здобувач вищої освіти може отримати не більше 70 балів. Основними засобами підсумкового контролю у формі заліку є білети. Заліковий білет складається із трьох кожне з яких оцінюється від 0 до 25 балів. Кількість балів, отриманих під час складання заліку, не може бути більшою за 70 балів. Система оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Юридична психологія» у формі заліку проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з теоретичних питань під час заліку з навчальної дисципліни «Юридична психологія» відбувається на підставі таких критеріїв: 1) правильність відповідей на запитання (вірність, чіткість і досить глибокий виклад ідей, понять, фактів і т.п.); 2) повнота і лаконічність відповіді; 3) уміння пов'язувати теорію з практикою; 5) логіка і аргументованість викладу; 6) грамотне коментування, наведення прикладів, аналогій;
--	--

	Оцінювання відповіді на кожне з теоретичних питань здійснюється за такими критеріями: – до 25 балів виставляється здобувачу вищої освіти тоді, коли його відповідь повна за змістом, формою і обсягом. Це означає, що здобувач вищої освіти у повній відповідності з робочою програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений на лекціях, у навчальній та спеціальній науковій літературі і дав бездоганні і глибокі відповіді на всі поставлені запитання, показав знання; не лише основної, але й додаткової літератури, нормативних джерел, навів власні думки, зробив узагальнюючі висновки, використав знання, отримані з суміжних, галузевих і спеціальних дисциплін, зумів пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю. Мова здобувача вищої освіти повинна бути логічно обґрунтована і граматично правильна; – до 20 балів виставляється здобувачу вищої освіти, якщо він твердо знає весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його; володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але відповідь має незначіні прогалини; – до 15 балів виставляється якщо здобувач вищої освіти знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру. – 0 балів виставляється, коли здобувач вищої освіти не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні базових проблем, при формулюванні понять, на теоретичні питання білету не відповідає або відповідає не по суті, не може пов'язати теоретичний матеріал із сучасною дійсністю, робить велику кількість граматичних помилок.
Шкала та критерії оцінювання за шкалою ECTS	Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС https://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/normat_doc/norm_doc_lvduvs/polog_pro_organiz_osv_proc1.pdf
Способи забезпечення академічної доброчесності	Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126 https://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/naukova%20diyalnist/

	documents/pol05.pdf та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»
5. Література та інформаційні джерела	
Основна література	1. Бевзюк І.М. Глосарій основних психологічних понять прокурорської діяльності: термінологічний словник (понад 1100 слів). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. 180 с. 2. Максименко С.Д., Медведєв В.С. Юридична психологія: підручник. Слово, Київ, 2018, 448с., 3. Шепітько В. Ю. Юридична психологія : підручник / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с. URL : https://profbook.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=5162&download_id=1191 (дата звернення: 10.08.2024) 4. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є. Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, та ін. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 432 с. URL. : https://knute.edu.ua/file/MTc=/9e02f2d446f0af160e81ba81d3946689.pdf (дата звернення: 10.08.2024). 5. Юридична психологія. 2-ге вид. перероблене та доповнене: навч. посібник / В. Й. Бочелюк, М. С. Панов, С. Ф. Денисов, А. В. Турубарова. Київ: Вид. «КНТ», 2024. 410 с.
Методичне забезпечення	1. Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична психологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми "Право", галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / Укладачі: Дільна З.Ф., Серкевич І.Р., Шепітько В.Ю. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2025. 26 с. 2. Плани проведення семінарських та практичних занять з навчальної дисципліни «Юридична психологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми "Право", галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / Укладачі: Дільна З.Ф., Серкевич І.Р., Шепітько В.Ю. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2025. 22 с.

	3. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських та практичних занять з навчальної дисципліни «Юридична психологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми "Право", галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / Укладачі: Дільна З.Ф., Серкевич І.Р., Шепітько В.Ю. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2025. 30 с. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Юридична психологія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми "Право", галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / Укладачі: Дільна З.Ф., Серкевич І.Р., Шепітько В.Ю. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2025. 38 с.
Інформаційні ресурси	Посилання на електронну бібліотеку: https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh, Moodle (MIA: ОСВІТА)